

LÄNETS ÄLDSTA, STÖRSTA OCH MEST SPRIDDA TIDNING.

# HALLANDSPOSTEN

LÄNSTIDNINGEN

balkar, rör, vinkeljärn, rem-  
skivor, rördelar, kamfläns-  
rör, tvättställ, skräpkärl,  
glasdamejanner o. stängsel-  
tråd säljes till låga priser.

SKROTAFFÄR.  
Tel 141 - 1041.

Vi tvätta den kemiskt  
så att den blir som ny  
Vi äro specialister.

**MASTERS KEM.  
TVÄTTANSTALT**  
Brogatan 31.  
Tel. 3830 - 3630.

N:r 108

Lösnr 15 öre.

Måndagen den 14 Maj 1945.

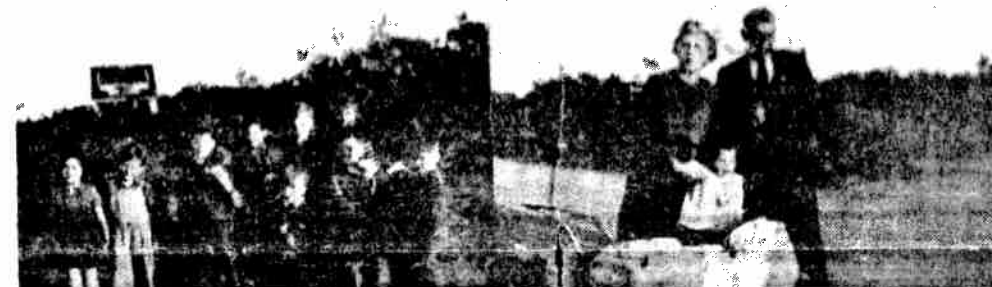
Joh. A. Svenssons Boktr., Halmstad, 1945

Ansvarig utgivare:  
Direktör Henrik F. Svensson.

95:e årg.

*Ètt lyckligt danskt smil  
ligger över hela Tylösand*

Hemfärd i veckan för danska flyktingar efter 18 månader  
i tjeckiskt koncentrationsläger



# Ligger över hela Tylösand

## Hemfärd i veckan för danska flyktingar efter 18 månader i tjeckiskt koncentrationsläger



Överst t. v. flyktingarnas förtroendemän Jacob Brandt håller lille Preben Krasnik och hans mamma sällskap framför kameran, och därbredvid ler 1-åriga Henni Furst sitt soligaste leende. Under ses hon med sina föräldrar Alfred och Anna Furst, och t. v. har en hel flock små flyktingar ställt upp sig för att komma med på ett hörn.

När man en längre tid läst dagspressens skräckskildringar från koncentrationslägren i Tyskland, är man glad över att träffa på vinddrivna människor som inte haft det fullt så svårt. Bortåt 200 sådana, nästan uteslutande danska flyktingar av judisk börd, vistas för närvarande ute på Tylösand, där Hallandsposten nyligen gjorde ett besök sedan karantänsförbudet blivit hävt.

Ute i den vårgörna Tylösands-skogen promenerar dessa flyktingar i sakta mak och njuter av ett lugn och en frid som måste förefalla dem överjordiska. Och var kan våren vara mera skir och löftesrik än här ute, när man kommer från ett judiskt koncentrationsläger i närheten av Prag, där 40.000—65.000 internerade trängdes i en liten by som kejsarinnan Maria Teresia använde till husarläger. Där har samtliga danskar på Tylösand levat i 18 månader. I oktober 1943 blev de fasttagna i Danmark och skickade till herrefolkets domäner, och den 18 april blev de genom svenska röda korset befriade ur fångenskapen. Det var deras lyckligaste dag, det var som en dröm som de inte vågade tro på, fastän de från bilarna såg mil efter mil av det sönderfallande Tyskland sjunka ner under horisonten bak-

om dem. Och det var svenska flaggor på bilarna, och det var svenska chaufförer som körde, annars kunde man befarat att färderna gick till de polska gaskamrarna. Det hade försvunnit tjeckiska kamrater titt och tätt, transporter på ända upp till 5.000 människor hade plötsligt brutit upp från Theresienstadt och aldrig kommit tillbaka. Men man hade hört vakterna viska ett och annat....

— Men vi hade liksom en känsla hela tiden, att vi stod under Sveriges beskydd på något outgrundligt sätt, säger flyktingarnas förtroendemän hr Jacob Brandt från Köpenhamn. När det då och då beordrades uppställning för avresa, sades det alltid ifrån att det inte gällde danska judar, och vi fick den känslan att vi på något sätt var omgärdade och skyddade. Jag minns en gång när jag blev fast för att jag smög in i läger i läget — jag hade fått dem av en tjeckisk gendarm som tillhörde vaktmanskapet, och jag hade dem i strumpan när en SS-man dök på mej. Hur han hade fått reda på trafiken vet jag inte, men han ville ha mej att erkänna på stående fot. Jag nekade, och då han frågade efter min nationalitet, svarade jag dansk.

— Det var tur för er det, sa han — och så fick jag gå! Då visste jag, att det måste ligga något bakom, men vad det var kunde jag inte fundera ut. Hade jag blivit ertappad är det inget tvivel om utgången.

Och så berättar hr Brandt om hur vissheten om den förestående befrielsen steg för steg blev star-

kare och om allt tvivel och oro som föregick den.

### Vi har det ganska godt...

En dag kom det order, att byn skulle snyggas upp till oigenkännlighet. Plank och gamla murkna staket skulle bort, det skulle skuras och fejas, danskarna fick flytta från ett stall till en herrgårdsbyggnad med ordentliga rum och bäddar, man och hustru och barn fick flytta ihop, sedan de hela tiden måste bo åtskilda. Teatersällskap bildades och en pjäs uppfördes. De internerade föstes ihop som åskådare med befallning att se glada ut och applådera, och alltsammans togs av en man med filmkamera medan vakterna stod med revolverar färdiga för att skjuta ned den som inte gav uttryck åt sin förtjusning. Vilka åskådare som filmen blev snart klart. Det skulle komma en röda kors-delegation för att inspektera läget, och SS-männen instruerade judarna:

— Ni ska säga att så här trevligt har ni det alltid här. Den som säger något annat blir skjuten efteråt.

Ja, där kom de danska och svenska röda kors-delegaterna, och danskarna stod med tårar i ögonen och stelnade leenden på läpparna och sade:

— Jo, vi har det ganska godt! Men jag tror, säger hr Brandt, att dom ändå förstod hur det var fatt.

En dag sade hans tjeckiske gendarm:

Forts. å nionde sidan

# av brådskan

reducerat antal bilar, bedja tid inkomma med v. beläskedrycker.

ras å lördagar måste order inlämnas

Östra Bryggeri A.-B.

## Annonsörer!

Vill Ni komma i förbindelse med

så anlitar Ni HALLANDSPOSTENS annonsspalter! Upplagan för närvarande över 20.000 ex.